

په رومیان - پولسئے کاگد

په رومیان پولسئے کاگدئے پجّار

په رومیان پولسئے کاگد، نوکین آهدنامگئ ششمی کتاب انت و ائولی کاگد۔ اے کاگد، په رومئے ایسایی باورمندان نبیسگ بوتگ (۰). روم، رومی شاهنشاهیئ بُندَرات و اے شهرا بازین کئومیئ مردم نندوک اتنت. إشانی نیاما یهودی هم هستات.

اے هبر پکایا زانگ نبیت که روما کلیسايے بندات چون بوتگ. بوت کنت که هما رومی که پن্তیکاستئے رؤچا اورشلیما آتكگ اتنت و پترسیئ وازا گون اتنت، چه آیان لهتینا، گون هما سئے هزارین مردمان هئوار پاکشودی کرتگ که آ رؤچا باورمند بوتنت (کاسِدانی کار، دَر ۲) و همے باورمند که پدا روما پر ترّتگ انت، وشین مِستاگئ شنگ کنگش بندات کرتگ و چه همشانی جهدان کلیسا بندات بوتگ. اے هم بوت کنت که لهتین مردماء تُركیه، یونان یا دگه ملکیا وشین مِستاگ اشکتگ، پدا روما سُتگ انت و مِستاگئ شنگ کنگش بندات کرتگ.

رومئے شهدئ گیشترين مردم یهودی نه اتنت. پمیشکا گمان همش انت که اوڈئے کلیسايا یهودی و درکئومین باورمند هئوار بوتگ انت. اے کاگدئے تها، پولس گون یهودیان هم هبر کنت و گون اے دگه کئومانی مردمان هم.

چه اے کاگدئے جندا زاهر انت که إشیئ نبشه کار پولس انت (۰). پولس، إسراییلیے آت که مرؤچیگین تُركیهئ شهر ترسوسا پیدا بوتگ ات. پاکین کتابئے زمانگا، اے دمگ آسیا گوشگ بوتگ. پولس، پریسیے آت و واندھین مردمے آت. آیا اورشلیما دینی کانون وانتگ ات. کاسِدانی کارئے کتابا نبشه انت که پولس چون باورمند بوت و چون رومی شاهنشاهیئ بازین جاگهان تر و تابی کرت و وشین مِستاگئ جاري جت. پولس، وته باورمندیئ سئوبا دو رندا بندیگ کنگ بوت و گُدُسرا گشگ بوت. پولسا سیزدہ کاگد نبشه کرتگ که نوکین آهدنامگا هئوار انت.

پولسا، رومئے باورمندانی سرا اے کاگد چه گرئئ شهرا نبشه کرت. اے وهدا، آ، وته سئیمی مِستاگی سپرا ات. اے پئیما اے کاگدئے نبیسگئ وهد و

زمائگ ۵۶ یا ۵۷ ميلادي بيت. رومئي باورمند پولسا وت نديستگ آتنت و آيانى كليسائي جيڙهان سريپن هآت، پميشکا اے کاڳئي تها، آيانى يك و ڻيڪين جيڙهاني سرا هبر نكت، چو که دگه لهتيين کاڳئي تها کنت.

اے کاڳد سئے بهرا إنت؛ در يك تان يازده ائولى بهر إنت، در دوازده تان پانزده دومى و در شانزده سئيمى بهر إنت.

ائولى بهرا، پولس نجاتئ سَرجمِين کسها کاريٽ، هما نِجات که چه ايسائي سرا باورمنديا رسٽ. پولس اے هبرئي سرا زُور دنت که سجهين مردمان گناه کرتگ و گس چه شريٽئي دارگا نرگيت (در ۱ تان ۵). پولس اے چيزئي بارئوا هم هبر نكت که إنسان چه رَكْگا پد باید إنت گناهئ راها مرئوت (در ۶ و ۷). هما هڪئي بارئوا هم هبر نكت که هُدائى چُڪ بئيگئي هسابا مارا هست إنت (در ۸). پدا، هُدائى کاراني تها إسرائيلى کئومئي جاه و مَكامئي بارئوا هبر نكت و گوشيت که وشين مستاگ جهائى اے دگه کئومان سر کنگ بيت و رندا سجهين إسرائييل باور نكت (در ۹ تان ۱۱).

دومى بهرا، پولس اے هبرا نكت که باورمند چون په تياکي زند بگوازيٽ و يكڊوميا ايير مجنت. پولس، رومئي کليسايا وتي کار و إرادههاني بارئوا هم هال دنت، چيا که آبيئي ديمترى کاراني تها اے کليسائي مردم هم گون آنت. اے کاڳئي نبشه کنگئي و هدا پولس هما سجهين زرّان يكجاہ کنگ و اورشليمما سر کنگ لوئيت که چه بازيں کليسائي نيمگا په اورشليمئي نيزگارين کليسايا نز آرگ بوتگ آنت. پولس إراده نكت که چه اے زرّانى سر کنگا و رند روما و پدا إسپانيا يا برئوت و وشين مستاگا شنگ بکنت.

کاڳئي گڏي بهرا په کليسائي بازيں مردميا سلام و ڏرٽت مان إنت و هُدائى ستا و سنا هم.

چه ایسَا مَسیھے ہِزمتکار، پوُلسئے نیمگا که په کاسِدیا گوانک جنگ بوتگ و زندی په ہُدائے وشینِ مستاگا وپک انت، ^۱ هما وشینِ مستاگ که ہدايا پیسرا وتی نبیانی وسیلها، پاکین کتابانی تها واده داتگاٹ. ^۲ اے مستاگ آیئے چُک بزان مئے ہُداوند ایسَا مَسیھے بارئوا انت که جسمی هسابا، داودئے پُشپد و اوبدادگ انت. وهدے چه مُردگانی نیاما جاھی جت، پاکین روهئے واک و کدرتئے سئوبا ہُدائے زورمندیں چُک زانگ و جار جنگ بوت. ^۳ مارا چه آیئے نیمگا اے رہمت و کاسِدیئے کار رستگ که په هما یئے نامئیگی، سجھیں درکئومانی نیاما انچین پرمانبرداریے بیارین که چه ایمانا کئیت. ^۴ گون آیان شما هم ہور ایت، شما که گوانک جنگ بوتگیت که ایسَا مَسیھے ببیت.

په رومئے هما سجھیں مردمان که ہدايا دؤست انت و گوانک جنگ بوتگ انت که پاک و پلگار ببنت. ^۵

چه مئے ہُداين پت و ہُداوندیں ایسَا مَسیھا په شما رہمت و ایمنی سر بات.

په رومئے سپرا پوُلسئے لوث و واھگ

هر چیزا پیسر، چه ایسَا مَسیھے راها په شما سجھینان وتی ہُدائے شگرا گران، چیا که شمئے ایمانئے تئوار سجھیں دنیایا شنگ بوتگ. ^۶ هما ہدا که من په جان و دل، گون آیئے چُکئے وشینِ مستاگئے سر کنگا آیئے ہِزمتا کنان، وت شاهد انت که وتی دُوايانی تها مدام شمارا یاث کنان. ^۷ منی دَزبندی چه ہدايا اش انت که گڈسرا، گون هما یئے رزايا شمئے کرَا رسگا کامیاب بیان، ^۸ چیا که شمارا گندگ لوثان، تان په شما روہانیین ٹیکیے برسینان که شمارا مُھرو مُھکم بکنت، ^۹ بزان که مارا چه یکدو میئے باور و ایمانا دلبڈی برسیت، چه منیگ و شمئے ایمانا. ^{۱۰}

او براتان! لوثان شما بزانیت باز رندا وتی دلا شئورن کرتگ شمئے کرَا ^{۱۱}

بیایان بله هر رَندا یک نه یک مشکلیا منا داشتگ. منی واهگ آت شمئی نیاما بر و سمرے بگئان، هما پئیما که چه آدگه دَرکئومان گئتگ. ۱۴ من، وتا یونانی و بَرَبَر، دانا و نادانانی زِمه‌وار زانان. ۱۵ پمیشکا، منی دل باز لؤیت شمارا هم که روما نندوک ایت، مستاگ و بشارت بدئیان. ۱۶ پرچا که چه ایسائے وشین مستاگا پَشل و شرمندگ نه آن، اے په هر هما گسئے رَکینگا هُدائے زور و توان انت که باور کنت، اولا په یهودیان و رندا په دَرکئومان. ۱۷ چیبا که ایسائے وشین مستاگئے تها هما پاکی و پلگاری پَدرَ بیت که چه هُدائے نیمگا انت، هما پاکی و پلگاری که چه ازل تان ابد ایمانئ سرا اوشتاتگ، آنچُش که نیسگ بوتگ: « « هما که چه ایمانئ راها پاک و پلگار انت، زندگ مانیت ». »

په گنهکاران هُدائے گهر

۱۸ هُدائے گهر و گزب چه آسمانا زاهر بیت و مردمانی سجھین بیهدايی و بَدکاریانی سرا کپیت، که گون و تى رَدکاریان، راستیئ راها لگتمال کننت. ۱۹ پرچا که آ چیز که هُدائے بارئوا زانگ بیت، په آیان زاهر انت. هُدایا آ چیز په آیان تچک و زاهر کرتگ. ۲۰ چه دنیائے جوڑینگا بگر تان انون هُدائے چیر و اندیمین جئوهر، بزان آییئے ابدمانین زور و هُدایی سرِشت چه آییئے جوڑینتگین چیزان گِندگ و زانگ بیت، نون مردمان نامه و نیمونے نیست. ۲۱ هرچُنت که هُدایش زانت، بله هُدایی ازتیش ندات و شُگرش نگپت. اشیئے بدل، و تى ناهودگین پگر و هئیلانی تها گمراه بوتنت و آیانی ناسرپیدین دل تهاریا پوشت. ۲۲ هرچُنت که و تا دانا گوشتیش بله هُوڑ و اهمک بوتنت. ۲۳ نمیرانین هُدائے شان و شئوکتیش گون هما بُتان سئودا کرت که هاکیین انسان، بالی مُرگ، چارپادین هئیوان و مار و گوچانی رنگ و دروشما آتنت. ۲۴ پمیشکا هُدایا آ، آیانی دلئے سل و بدین واهگانی تها یله کرتنت تان گون ناپاکیا و تى چسمان و تمان و تا سُبک و بے ارزش بکننت. ۲۵ آیان هُدائے هَک و راستی گون دروگا سئودا کرت و آڈ کنوکین هُدائے بدل، آڈ کرتگینانی پرستیش و هِزمتیش کرت، هما آڈ کنوک که تان ابد ستا و سنا کرزیت. آنچُش انت، آمین.

۲۶ پمیشکا هُدایا هم آ، آیانی شرمناکین هئوا و هئوسانی تها یله کرتنت.

آیانی جنینان و تی ویت و واپئے آسلیئن راه يله دات و ناراهیئن کشکا شتنت. ۲۷
 همے پئیما، مردینان گون و تی جنینان راه و رَهْبِنْدِین نَزِيْكَیِّ یله دات و
 وتمانوتا هئوا و هئوسانی آسا کپتنت، مردینان گون مردینان شرمناکین کار
 کرت و اے بدراهیانی الْمِيْن سِزاِش جندا رَست. ۲۸ آیان هُدایاپچاری پُرآرذش و
 الْمِيْن کارے نزانت و هُدایا هم آ، بیِننگیں پُر و هئیالانی تها یله کرتنت تان
 ناراهیئن کارانی تها بکپنن. ۲۹ آ چه هر پئیمیں بدکاری، گندگی، تماد و بدین
 هئیالان پُر و سرریچ بوتگ آنت، چه هَسَد و گُنْت، هُون و کوْش، جُنْگ و جدل،
 مندر و پریب و بدواهیا پُر، مردمانی باپشتا هبر کنُوك، ۳۰ بُهتمام جنُوك،
 هُدابیزار، بے ادب، گروناک، بٹاک جنُوك، بدکردیئے جوْرِنِنُوك، پت و ماتئے
 ناپرمان، ۳۱ آهمک، بیوپا، بے احساس و بیزَهم آنت. ۳۲ هرچُنت آ چه هُدائے
 هُکما سهیگ آنت که چُشیئن کارانی کنُوك مَركَئے لاهک آنت، بله آنگت نه تهنا و ت
 آ کاران کننت، دگرانی هم چُشیئن کارانی پُشت بنت.

هُدائے آدلین دادرسی

۱ پمیشکا تئو، هرگس که ببئے، وهدے دگران مئیاريگ کنئے، ترا هم اُزرے
 نیست. چیا که گون دگریئے مئیاريگ کنگا، وتا مئیاريگ کنئے. پرچا که تئو و ت
 هما کاران کنئے. ۲ ما زانیئن هُدائے دادرسی آیانی سرا بَرهَکَ إنت که اے پئیمیں
 کارَ کننت. ۳ تئو، هرگس ببئے، وهدے دگران ایَرَ جنئے بله و ت هما کاران کنئے،
 تئی هئیالا چه هُدائے دادرسیا رَکَئے؟ ۴ يا که آبیئے مهربانی و سبر و تھمبُلے
 گنجابے ارزش زانئے و اے چیزا سَرِیدَ نبئے که هُدائے مهربانیئے مکسد همش انت
 که ترا دیم په تئوبه کنگا بیارت؟ ۵ بله تئو گون و تی ناپشومن و سنگیں دلا،
 په گهر و گزبئے روچا په و ت گهر و گزب امبَارَ کنئے، هما روچا که هُدائے آدلین
 دادرسی زاهر بیت.

۶ هُدا هرگسئ مُزا آبیئے کرتگیں کارانی هسابا دنت. ۷ هما که گون سبر
 و اوپار، نیکیں کارانی سرا مُهر اوشتاتگ آنت و شئوکت، ازْت و نمیرانیئے رَندا
 آنت، آیان نمیرانیئن زِنَدَ بَكشیت. ۸ بله په وَتواه و هما مردمان و تی گهر و گزبا
 گوارینیت که هَكَ و راستیئے بدلَا بدکاریئے رَنَدِگَير آنت. ۹ هرگس که بدین کار

کنت، رنج و آزابانی تها کپیت، پیسرا یهودی و رندا یونانی. ۱۰ بله هرگس که نیکی کنت، شئوکت، ازْت و ایمنیئے واهند بیت، پیسرا یهودی و رندا یونانی. ۱۱ چیا که هُدا رو و ریا نکنت.

۱۲ آ که شَرِیْتا نزاننت و چه شَرِیْتا ڏڻ گناہش کرتگ، چه شَرِیْتا ڏڻ تباہ و بریاد بنت و آ که شَرِیْتا زانت و شَرِیْتئے چیرا گناہش کرتگ، آیانی دادرسی شَرِیْتئے هسابا بیت. ۱۳ چیا که تهنا چه شَرِیْتئے رَهْبَنْدَانِی اشکنگا، گس هُدائی چمَان پاک و پلگار زانگ بیت که شَرِیْتئے رَهْبَنْدَانِی سرا کارَ کنت. ۱۴ وهدے دَرکئوم که شَرِیْت په آیان نَرَستَگ بله چه وتی سَرِشتَا آنچین کارَ کننت که شَرِیْتئے رَهْبَنْدَا آنت، آ وتی سرا وَت شَرِیْت آنت، بِلَ که شَرِیْتِش نیست. ۱۵ گون وتی اے کاران پیش دارنت که شَرِیْتئے رَهْبَنْد آیانی دلا نکش آنت. آیانی دل و جَبین په اشیا گواهی دنت و پِگر و هئیالِش برعے آیان مئیاریگ و برعے بیمئیار کننت. ۱۶ اے هما روچا پَدَرَ بیت که هُدا چه ایسا مسیھئے راه، مردمانی چیر و آندیمین پگرانی دادرسیا کنت، هما ڏئولا که منی وشین مِستاگ گوشیت.

یهودی و هُدائی شَرِیْت

۱۷ بله اگن تئو وتا یهودیے زانئے و شَرِیْتئے سرا تئوکل کنئے، اگن گون هُدایا وتی نزیکیئے سرا پهرا بندئی، ۱۸ اگن چه شَرِیْتا تالیم گرگئے سَوَبا هُدائی واهگا زانئے و گهترینا پِجَاهَ کارئ، ۱۹ اگن دِلجم ائے که کورانی رهشون ائے و په آیان نورے ائے که تهاروکیا آنت، ۲۰ اگن هما شَرِیْتئے سَوَبا که زانت و راستیئے جئوهر انت جاھلانی تالیم دئیوک و کوڈکانی استاد ائے، ۲۱ اگن تئو دگران تالیم دئیئے، گڑا چیا وتی جندا تالیم ندئیئے؟ تئو که دُرَیْئه هلاپا جار جنئے، بارین وَت دُرَیْ نکنئے؟ ۲۲ تئو که زنايا مَگن و مَنه کنئے، بارین وَت زنا نکنئے؟ ترا که چه بُتان نپرت انت، بارین وَت بُتاني پرستشگاھان نپلئے؟ ۲۳ تئو که شَرِیْتئے سرا پهرا بندئی، بارین گون شَرِیْتئے پرُوشگا هُدائی بے ازْتیا نکنئے؟ ۲۴ هما پئیما که نِبِشته انت: «”شمئے سَوَبا دَرکئوم هُدائی ناما بے ازْت کننت.“»

بُرُك و سُنْتا هما و هدا آرژش هست که شَرِيَّتا برجاه بدارئ بله اگن شَرِيَّتا
بپرُوشئے گڑا بزان سُنت کنگ نبوتگئی. ۲۶ اگن آکه سُنت کنگ نبوتگ بله
شَرِيَّتے رَهِيَّدان پوره بکنت، سُنت بوتگین هساب نبيت؟ ۲۷ آکه جسمی سُنت
کنگ نبوتگ بله شَرِيَّتے سرا کار کنت ترا مئياريگ کنت. ۲۸ که ترا نِبِشتگين
شَرِيَّت و سُنت کنگئے رسم هست، بله تئو آنگت شَرِيَّتا پرُوشئے. چيَا که
يهودي آنه إنت که سرزا هرا يهودي إنت و آنچُش هم راستيَّن سُنت بثيگ،
سرزا هري چيز نه إنت. ۲۹ يهودي هما إنت که په دل يهودي ببيت و راستيَّن
سُنت دلئي تها بيت، چه هُدائي روها بيت، چه نِبِشتگين لبزا نبيت. چُشين مردم
چه إنسانا ستا نرسيلت، چه هُدایا رسيلت.

هُدائي وَپاداري

۱ گڑا يهودي بئيگئے پائندگ چے إنت و سُنتئے آرژش چے بوت کنت؟ هر
پئيما که بچاريَّن، إشاني پائندگ باز إنت. ائولى گپ إش إنت که هُدایا وتي هبر
يهوديانى سپرده كرتگ. ۳ بله اگن چه آيان لهتىَّن وَپادار نبوت، گڑا چے بيت؟
آيانى بیوپايى هُدائي وَپاداريا هلاس و ناكار کنت؟ ۴ هچبرا ۱ل که سجھين
مردم دروگبند ببنت، هُدا راستگو إنت! هما پئيما که نِبِيسگ بوتگ:

«”پميشكا، تئو که هبر کنه بر هک ائي و“

«”دادرسئے و هدا کامياب.“

۵ بله اگن مئي بدکاري هُدائي پاكى و پلگاريَا پَدَرَ کنت، گڑا چے بگوشين؟
هُدا نا إنساپ إنت که آييئي گهر و گزب مئي سرا کپيت؟ (نون من إنسانى هبر کنگا
آن). ۶ هچبر چش نه إنت. اگن چش بوتىَّن گڑا هُدایا چه پئيما دنيائے دادرسي
كرت کرت؟ بلکين گسے بگوشيت: ”اگن گون مني دروگا هُدائي راستي
گيستر زاهر و پَدَرَ بيت و آييئي شان و شئوكت مستر، گڑا چيَا من آنگت په
گنهكاريا مئياريگ کنگ بان؟“ ۷ چيَا مگوشين: ”بيايت بدی کنېن تان بَر و
سمري نېيکي ببيت؟“ هما پئيما که لهتىَّن مردم مارا بُهتام جنت و گوشيت که ما
چش گوشگا اين. آيانى هک إنت که مئياريگ کنگ ببنت.

گَسْ پهريزکار نه انت

۹ گُڑا چې بگو شين؟ مئ، يهودياني هال چه آ دگران گهتر انت؟ نه، هج پئيما گهتر نه انت! چيما که ما اے هبر پدر و پکا کرتگ که سجهين مردم، يهودي و یوناني، گناهئي بندیگ آنت. ۱۰ آنچش که نبشه انت:

« ”کَسْ پهريزکار نه انت، هچکس.“

۱۱ « ”کَسْ سرپَ نبيت، هچکس هُدائِ شوهaza نه انت.“

۱۲ « ”سجهينان وتي ديم تریتگ و“

« ”هوريا ناهودگ بوتگ آنت،“

« ”کَسْ شَرِين کار کنگا نه انت، هچکس.“

۱۳ « ”گُٹ و گلواش پراهين گبره،“

« ”زبانا په مکرو پريبا کار بندنت،“

« ”گرمائيه زهريش لعناني چيرا انت و“

۱۴ « ”دېش چه بددوایي و جئور و گچلا پُر آنت،“

۱۵ « ”په هونئه رېچگا اشتاپ کننت،“

۱۶ « ”هر جاه که رئونت، بېرانى و بىزگى کارت،“

۱۷ « ”سُهل و ايمينئ راهيش نزانتگ و“

۱۸ « ”آيانى چمان هدانرسى نىست.“

نوں زانیں، شریت هر چے که گوشتیت په هما مردمان انت که شریتئے ساہگا انت، تان سجھین دپ بند بنت و سرجمین دنیا هدائے بارگاها مئباریگ ببیت.^{۱۹} پرچا که هچکس چه شریتئے کار بندگا هدائے دیما پهريزکار زانگ نبیت، چیا که شریت مردمدا سرپد کنت که گناه چیئ.

چه باورمندیئے راها، پاکی و پلگاری

بله نون چه شریتا ڈن، هدائے بکشتگین پاکی و پلگاری زاهر بوتگ که شریت و نبیان په آیا گواہی داتگ.^{۲۰} ایسا مسیھئے سرا باورمندی، اے پاکیئے بکشش و ٹیکیا په سجھین باورمندان رسینیت و په گسا هج پرک و پیرے إلگ نبیت.^{۲۱} پرچا که سجھینان گناه کرتگ و چه هدائے شان و شئوكتا دور انت،^{۲۲} بله گون هدائے رہمتئے ٹیکیا و هما رکینگا که چه ایسا مسیھئے نیمگا انت،^{۲۳} پاک و پلگار زانگ بنت.^{۲۴} هدایا آپیش کرت تان چه باورئے راها گون و تی هؤنا هما گربانیگ ببیت که گناهان بکشیت. اے کاری په و تی آدلئے پیش دارگا کرت،^{۲۵} پرچا که گون و تی هدایی اوپارا چه پیسریگین گاهان سر گوستگات.^{۲۶} هدایا پمیشکا چُش کرت تان مرؤچیگین و هدا پیش بداريت که آ، آدل انت و هما گسا پاک و پلگار کنت که ایساۓ سرا باورمند ببیت.

گڑا چه چیزئے سرا پهر ببندیں؟ په پهرا جاگھے نیست. کجام راھ و رهبندیئے سرا اشیا زانیں؟ نیکین کار و کردئے رهبندیئے سرا؟ نه، باور و ایمانیئے رهبندیئے سرا.^{۲۷} چیا که مئے باور اش انت که انسان چه باورمندیا پاک و پلگار زانگ بیت، چه شریتئے کارانی کنگا نه.^{۲۸} هدا ایوکا یهودیانی هدا انت؟^{۲۹} درکئومانی هدا نه انت؟ البت، آدرکئومانی هم هدا انت،^{۳۰} پرچا که هدا وہ یک و سُنت کرتگین و سُنت نکرتگینان، چه یکین ایمان و باورئے راها پاک و پلگار کنت.^{۳۱} گڑا چه باورئے راها ما شریتا پرتوشین و هراب کنیں؟ هچبر! ما شریتا مُهرتر کنیں.

ابراهیمئے مسال

❶ گڙا چه بگوشيئن، إبراهيم که جسمی هسابا مئے ٻنپيرُک انت، آبيا چے

ڪئت؟ ❷ اگن إبراهيم چه وتي کار و ڪردا پاك و پلگار زانگ بوتین، آبيا چيڙے

هستأت که آبيئے سرا پهر بکنت، بله هُدائے چممان چُش نه انت. ❸ پاکين كتاب

چے گوشيت؟ «إِبْرَاهِيمَا هُدَائِيَ سَرَا باورَ كَرَتْ وَ هَمَيْ باورَ پَهْ آبيَا، پَاكِيْ وَ پَلَگَارِيْ

هسابَ بُوتْ.» ❹ نون گسے که کارَ كنت، آبيئے مُزْ تُهپه و ٿيڪيے هسابَ نبيت،

آبيئے هَكَ انت. ❺ بله آكه نيڪين کاراني سرا تئوكل نكنت، هما هُدائے سرا

تئوكل کنت که رَدَكار و بِيَهْدَايان پاك و پلگار کنت، آبيئے باور په آبيا پاكى و

پلگاري هسابَ بيت. ❻ همه پئيما داود هم هما مردمئي بهتاوريه هبرا کنت

که هُدا چه آبيئے کار و ڪردا ڏن آبيا پاك و پلگار هسابَ کنت و گوشيت:

❷ «بَهْتَاوِرَ أَنْتَ هَمَا كَهْ هُدا چَهْ آيَا نَاشِرِيَانْ» «سَرْ گَوْسْتَگْ وَ»

«گناهش بَكْشَگْ بُوتَگْ أَنْتَ.»

❸ «بَهْتَاوِرَ أَنْتَ هَمَا كَهْ هُداونَدْ آبيئے گناها هَجْبَرَ هَسَابَا مَئِيَارِيَتْ.»

❹ اے بهتاوري تهنا په همايان انت که سُنت کنگ بُوتَگْ أَنْتَ؟ يا په آيان انت

هم که سُنت نکرتگين انت؟ ما گوشين که إبراهيمئي باور، په آبيا پاكى و پلگاري

هسابَ بُوتْ. ❽ چوئين هال و جاوريا چُش بُوتْ؟ سُنت بئيگا پيسري يا سُنت

بئيگا رند؟ پگا انت که سُنت بئيگا پيسري پاك و پلگار هسابَ آرگ بُوت، رَنْدا نه.

❾ بله سُنت بئيگئي نشاني آبيا رَسْت تان په آبيئے پاكى و پلگاريا مُهر و نکشے

بيت که سُنت بئيگا پيسري، چه باورئي راها هستأتني. مَكْسَدِ إِشْ أَنْتَ کَهْ إِبْرَاهِيم

هما سجھين مردماني پت زانگ بييت که بے سُنت بئيگا ايمانَ کارنت و اے ڏئولا آ

هم پاك و پلگار هسابَ بنت. ❿ همه پئيما، إبراهيم آيانی هم پت انت که نه تهنا

سُنت کنگ بُوتَگْ أَنْتَ، ايمانئي راها گام هم جنگا انت، هما راها که مئے پت

إِبْرَاهِيمَا چَهْ سُنت بئيگا پيسري گام جت.

إِبْرَاهِيم و واده

❽ إِبْرَاهِيم و آبيئے نسل و پدریچا اے واده که آ جهانئي ميراسدار بنت چه

شَرِيْتَئِ راهَا نَرَست، چه پاکى و پلگارىئے راهَا رست كه چه ايمانا كئيت.^{١٤}
پرچا كه اگن شَرِيْتَئِ زَنْدَگِير و مَنْوَك ميراس دار بوتىئنت، باور بے اَرْزَش و واده
بِيَمَانَا آت،^{١٥} چيَا كه شَرِيْتَ كَهْر و گَزْب كاريٰت. بله اوّدا كه شَرِيْت نِيٰسْتِ اِنت،
شَرِيْت پِرْوَشَگ هم نبيٰت.

پميشكا، واده باورئ سرا اوشتاتگ، تان وادهئ بُنْرِد رهمت ببيٰت و آبيٰئ
سَرْجَم بئيٰگ په إبراهيمئ سجھين نسل و پدریچا زمانٰت كنگ ببيٰت. اے واده
تهنا په شَرِيْتَئِ زَنْدَگِير و مَنْوَك مبيٰت، په آيان هم ببيٰت كه گون إبراهيمئ
ایمانا شريکدار آنت، پرچا كه إبراهيم ما سجھينانى پت اِنت.^{١٦} آنچُش كه
نيٰسْك بوتگ: «من ترا بازىن کئومانى پت كرتگ.» گڑا، هُدائے چمان آمئى پت
انت، هما هُدا كه إبراهيمما آبيٰئ سرا باور كرت، آ كه مُرددگان زِندَگ كنٰت و نِيٰسْتِيَا
گوانگ جنت و هست كنٰت.

وهـه هـج أـمـيـتـيـ نـيـسـتـ آـتـ، إـبـرـاهـيـمـاـ گـونـ أـمـيـتـوـارـيـ باـورـ كـرـتـ كـهـ باـزـيـنـ^{١٧}
کـئـوـمـيـئـيـ پـتـ بـيـتـ. آـنـچـُـشـ كـهـ هـُـدـاـيـاـ گـونـ إـبـرـاهـيـمـاـ گـوـشـتـگـآـتـ: «ـتـئـيـ پـشـپـدـ وـ^{١٨}
اوـبـادـگـ إـسـتـارـانـيـ کـسـاسـاـ باـزـ بـنـتـ.»^{١٩} وهـهـ وـتـيـ بـيـسـاهـيـنـ چـسـمـ وـ جـانـيـ
چـارتـ، پـرـچـاـ كـهـ إـبـرـاهـيـمـاـ کـمـ وـ گـيـشـ سـدـ سـالـ آـتـ، يـاـ هـماـ وـهـداـ كـهـ سـارـهـئـ سـنـشـيـ^{٢٠}
وـ بـيـچـُـكـيـ اـيـ دـيـسـتـ، آـ وـتـيـ باـورـئـ سـرـاـ سـُـسـتـ نـبـوتـ. هـُـدـائـےـ وـادـهـئـ سـرـاـ،
إـبـرـاهـيـمـ نـابـاـورـ نـبـوتـ وـ شـكـىـ نـكـرـتـ، آـ وـتـيـ باـورـئـ سـرـاـ مـهـرـ اوـشـتـاتـ وـ هـُـدـايـيـ شـانـ^{٢١}
وـ شـئـوـكـتـ دـاـتـ. سـدـكـ آـتـ كـهـ هـُـدـاـيـاـ اـيـ وـاـكـ هـسـتـ كـهـ وـتـيـ وـادـهـاـ پـورـهـ بـكـنـتـ.

پميشكا چه هُدائے نِيٰمَگَا» «پاک و پلگار هساب آرگ بوت». ^{٢٣} پاکين
كتابئ اے لبز كه «هساب آرگ بوت» تهنا په إبراهيمما نِيٰسْك بوتگ،^{٢٤} په
ما هم نِيٰسْك بوتگ. ما هم چه هُدائے نِيٰمَگَا پاک و پلگار هساب آرگ بیٰن، ما كه
هُدائے سرا باور کنٰن كه آييا مئے هُداوند ايٰسا چه مُرددگان جاه جنایٰنت.^{٢٥}
ايٰسا په مئے گناهان، مرکئ دستا دئيٰگ بوت و په مئے پاک و پلگار کنگا، چه
مُرددگان جاه جنایٰنگ بوت.

هـُـدـاـ وـ إـنـسـانـيـ نـيـامـاـ وـشـانـيـ

نون كه باورمنديئ سئوبا پاک و پلگار زانگ بوتگين، چه مئے هُداوند^١

۲ ایسّا مَسیھے راھا مئیگ و هُدائے نیاما سُھل و وشانی برجاھ دارگ بوتگ.

چه ایسّا مَسیھے راھا، اے رہمتئے دروازگ هم په ما پچ کنگ بوتگ و انون رہمنانی ساھگا اوشتاتگین، وتی اے امیتئے سرا گل و شادھی هم کنین که هُدائے شان و شئوکتا شریکدار بیں. ۳

۴ هم گل و شادھی کنین، چیا که زانین سکیئے بر و سمر سبر و اوپار انت.

اوپار، شکسیت اڈ کنت و شکسیت امیت کاریت. ۵ امیت مارا دلپروش بئیگا نئیلیت، چیا که هُدائے مهر مئے دلا ایر ریچگ بوتگ، چه هما پاکین روھئے راھا که مارا بکشگ بوتگ. ۶ گیشینتگین وہدا، مَسیھا وتنی ساھ په رَدکار و

بیهُدایان دات، آ وہدا که ما انگت نزور و بیوس اتین. ۷ مُشكلا چُش بیت که گسے په نیک و پاکین مردمیا چه وتنی ساها سر بگوزیت، چوناها بوت کنت گسیا اے تھم و جُریت بیت که وتنی ساها په نیکین مردمیا بدنت. ۸ بله هُدا مئے سرا وتنی مهرا چُش پَدَر کنت: هما وہدا مَسیھ په مئیگی مُرت که ما انگت گنهکار اتین.

۹ پمیشکا، نون که ما چه آیئے ھونئے راھا پاک و پلگار زانگ بوتگین، انگت دلجمتر این که آیئے سئوبا چه هُدائے کھر و گزبا رَکینگ بیں. ۱۰ اگن آ وہدا که انگت هُدائے دُرمن اتین، چه آیئے چُکئے مرکئے راھا گون آییا په سُھل و وشانیا رسینگ بوتین، گڑا نون که په سُھل و وشانیا رَستگین، سک دلجمتر این که آیئے زِندئے سئوبا رَکینگ بیں. ۱۱ بله نه تھنا په همینچکا، ما چه وتنی هُداوند ایسّا مَسیھے راھا هُدائے سرا پھر بندین، هما ایسّا که آیئے سئوبا آتون مارا سُھل و وشانی رَستگ.

آدم و مَسیھ

۱۲ گڑا هما پئیما که گناہ یک گسیئے سئوبا جهانا آٹک و مرک چه گناہ، همے ڈئولا مرک هم سجھین مردمانی نیاما شنگ و تلان بوت، چیا که سجھینان گناہ کرت. ۱۳ چه شریتا پیسر، گناہ جهانا هست آت، بله اگن شریتے مبیت، گناہ هم

حساب نبیت. ۱۴ بله انگت، چه آدما بگرتان موسایا، مرکا هاکمی کرت، تنتنا همایانی سرا هم که سرکشی اش آدمئے ڈئولا نه آت. آدم هما گسئے مسال آت که

آیگی آت.

بله بکشش و ٹیکی، ناپرمانیئے پئیما نہ انت. اگن بک گسینے ناپرمانیئے سئو بازاں مُرت، بلہ ہڈائے رہمت و ٹیکی چینچک گیشت، بازیں مردمیا سر بوت، اے ٹیکی کہ چہ هما یکین انسانیئے رہمتا رست، بزان چہ ایسا مسیھیگا۔

اے ٹیکی، آیکین انسانیئے گناہے آسرے پئیما نہ انت، چیا کہ دادرسی چہ یک ناپرمانیبا آٹک و آسر و آکبتو مثیارباری آت، بلہ بکشش و ٹیکی بازاں ناپرمانیان و رند کئیت و پاکی و پلگاری کاریت.^{۱۷} اگن یکینے ناپرمانیئے سئو بازاں، چہ هما یکینے راها مرکا بادشاہی کرت، گڑا آمردم کہ سرریچین رہمت و پلگاریئے ٹیکینے واہنڈ بنت، چہ اے یکینا، بزان چہ ایسا مسیھی نیمگا، وتنی زنداباز گیشت بادشاہی کننت.

گڑا هما پئیما کہ چہ یک انسانیئے گناہا سجھیں مردم مئیاریگ کنگ بوتنت، چہ یک انسانیئے نیکین کارا سجھیں مردم پاک و پلگار و زندئے واہنڈ بنت.^{۱۹} هما پئیما کہ چہ یکینے ناپرمانیا بازیں مردمے گنهکار کنگ بوت، چہ یکینے پرمانبرداریا بازیںے پاک و پلگار ہم کنگ بیت.^{۲۰} نون، شریت آٹک کہ ناپرمانی گیشت ببیت، بلہ جاھے کہ گناہ گیش بوت، رہمت ہم سرریچتر بوت،^{۲۱} تانکہ، هما پئیما کہ گناہا چہ مرکئے راها بادشاہی کرت، رہمت ہم چہ پاکی و پلگاریا بادشاہی بکنت و چہ مئے ہداوند ایسا مسیھی راها مارا دیم پہ نمیرانیں زندابارت.

چہ گناہا مرک و گون ہدایا زند

۱ گڑا چے بگوشین؟ گون گناہا دیما برئوین تان رہمت گیشت ببیت؟
هچیر! ما کہ چہ گناہا سستگ و مُرتگین، چون بوت کنت کہ انگت گناہانی تھا زند بگوازینین؟^۳ شما نزانیت، وھدے ما سجھیں ایسا مسیھی ناما پاکشودی دئیگ بوتین، گون آبیئے مرکا مئے پاکشودی بوت؟

۴ پمیشکا، ما چہ پاکشودیئے راها مُرتگ و گون آبیا گبر کنگ بوتگین، تان
هما پئیما کہ مسیھ چہ پتئے شان و شئوکتا چہ مُردگان زندگ کنگ بوت، ھے

ڏئولا ما هم نوکيئن زندئ تها گام بجنين. ⑤ اگن ما آيئي پئيمين مركيا گون آييا هور بوتگين، گڙا الٰم آيئي پئيمين جاه جنهيا هم گون آييا هور بين. ⑥ ما زانين که مئي کوهنيں هستي و زند، گون آييا سليئے سرا درنجگ بوت تانکه هما جسم و جان بيран بييت که گناهئي گلام انت و ما چه اد و رند گناهئي گلاميا مكين. ⑦ پرچا که آڪس که مُرتگ چه گناها چُتتگ. ⑧ بهلے اگن گون مسيها مُرتگين، مارا باور انت که گون آييا زند هم گوازيين. ⑨ ما زانين، مسيه که چه مُردگان جاه جنائيگ بوتگ، نون هچبر نمریت و مرك چه اد و رند آيئي سرا سرزور نبيت. ⑩ آ، گون وتى مرڪا، يكين رندا په مدامى، په گناها مُرت و وتى اٺوگين زندان، په هُدايا زندگ انت. ⑪ همي ڏئولا، شما هم وتا په گناها مُردگ بزانيت و چه ايسا مسيهئ راها وتا په هُدايا زندگ بزانيت.

پميشكا مئيليت گناه شمئي زئوال بئيوکين جسم و جانا هاكمي بکنت که آيئي سلين واهگان پوره بکنيت. ⑫ وتي جسم و جانئي بند و بوگان گناهئي دستا مدئييت که سلين سامان ببنت. شما چه مرڪا ديم په زندان آرگ بوتگيت، نون وتا هدائے سپرده بکنيت و وتي جسم و جانئي بند و بوگان هم هدائے دستا بدئييت که پاكى و پلگاريئ سامان ببنت. ⑬ باید انت گناه شمئي سرا هاكمي مکنت، پرچا که شما شريئ ساهگا نه ايت، رهمنئ ساهگا ايت.

پاكى و پلگاريئ گلامي

گڙا چي؟ پميشكا که شريئ ساهگا نه اين و رهمنئ ساهگا اين، گڙا گناه بکنين؟ هچبرا! ⑭ وهدے وتا پرمانبردارين گلاماني پئيما يكئي دستا دئييت، آيئي گلام بييت، پرچا که چه هماييا پرمان زوريت. اے هبرا نزانيت؟ يا گناهئي گلام بييت که ديم په مرڪا بارت يا پرمانبرداريء گلام، ديم په پاكى و پلگاريا. ⑮ بله هدائے شگر انت، هرچنت پيسرا گناهئي گلام اتيت، نون شما په ستي دل هما تاليئي پرمانبرداري کرتگ که آيئي سپرده بوتگيت. ⑯ شما چه گناها آزات کنگ و نون پاكى و پلگاريئ گلام بوتگيت. ⑰ وتي سريشتا نزور ايت، پميشكا من اے هبران گون إنساني مساليا کنان. هما پئيما که شما پيسرا وتي جسم و جانئي بند و بوگ په ناپاكى و گيشه و گيشهتر بئيوکين زدكاريانى گلاميا پيش

کرت، نون آیان په پاکيئے گلاميا پیش بکنیت که آسر و آکبتي پلگاري انت.

۲۰ آ وھدا که شما گناھئے گلام اتیت چه پاکی و پلگاریئے نیمگا آزات اتیت.

۲۱ گڑا شما چه آ چیزان چوئین سمرے برت که نون چه آیان شرمندگ ایت، آ

چیزانی آسر مرك انت. ۲۲ بله نون که چه گناھئے نیمگا آزات بوتگیت و هدائے

گلام ایت، سمرے که کتیت پلگاری انت و آبیئے آسر نمیرانین زند. ۲۳ پرچا که

گناھئے مُز مرك انت بله هدائے بکشش نمیرانین زند انت که چه مئے هداوند ایسا
مسیھئے راها رسیت.

چه سور و سانگا مسالے

۱ او براتان! نزانیت که شریت تان هما وھدا انسانئے سرا هکم کنت که

انسان زندگ انت؟ من گون همایان هبر کنگا آن که شریتا زانت. ۲ په مسال،

شریتئے رهبندا، یک جنے تان هما وھدا وتنی مردئے پابند انت که مردی زندگ

اـنت. بله اگن مردی مُرت، گڑا آ چه سور و سانگئے رهبدان آزات اـنت. ۳ تان

وھدے آبیئے مرد زندگ اـنت، اگن آ دگه مردے بگیپت، زنهکار زانگ بیت. بله اگن

آبیئے مرد بمربیت، چه شریتئے اے رهبدان آزات اـنت و اگن دگه مردے بگیپت

زنہکار زانگ نبیت.

۴ او منی براتان! همے پئیما چه مسیھئے جسم و جانئے راها شما چه شریتا

آزات بوتگ و مُرتگیت تان دگه گسیئے بیت، همایئے بیت که چه مُردگان جاه

جناینگ بوت، تان په هدايا بر و سمر بیاریں. ۵ وھدے مئے مهار گنہکاریں

سـرشتئے دستا اـت، مئے بـند و بـوگانی تھا هما پـرگناھـین هـنوا و هـنوـسان کـارـکـرت

کـه چـه شـرـیـتـئـے زـانـگـا چـسـتـ بوـتـگـاـتـنـتـ تـانـکـهـ پـهـ مـرـکـاـ برـ وـ سـمـرـ بـیـارـیـنـ. ۶ بلـهـ

نون ما چـه شـرـیـتـاـ آـزـاتـ بوـتـگـیـنـ، چـهـ هـماـ چـیـزاـ مـُـرـتـگـیـنـ کـهـ پـیـسـراـ مـارـاـ پـابـندـیـ

کـرـتـگـاـتـ، تـانـکـهـ چـهـ روـھـئـ نـوـکـیـنـ رـاـھـاـ هـدـائـےـ ھـزـمـتـاـ بـکـنـیـنـ، چـهـ شـرـیـتـئـےـ نـیـشـتـهـاـنـیـ

کـوـھـنـیـنـ رـاـھـاـ نـهـ.

گون گناھا گرو چيل

۷ گڑا چه بگوشن؟ شریت گناه انت؟ هچبرا بهه اگن شریت مبوتین، من نزانت گناه چيئه. اگن شریتا مگوشتین "تماه مکن"، من نزانت تماه و لالج چيئه.

۸ بله گناها چه هما هکما سوت و پائندگ زرت و منى دلا هر پئيمين تماه اي پيدا کرت. چيئا که چه شریتا ڈن، گناه مُرتگ. ۹ يك وهدے من چه شریتا ڈن زند گوازيت، بله آنچش که شریتئه هکم آتك، گناه زندگ بوت و من مُرتان. ۱۰ من ديسٽ هما هکما که باید انت زند بياورتین، په من مركى آورت. ۱۱ گناها چه اے هکما سوت و پائندگ زرت، منا ردي دات و چه همے هکما گشتني. ۱۲ گڑا، شریت پاک انت، هکمى هم پاک و نېک و آدل انت. ۱۳ گڑا آچيز که نېک انت، منى مركئ سئوب بوت؟ هچبرا چه آ شریتا که وٽ نېک انت، گناها منا دېم په مركا برٽ تان گناه، گناه زانگ و پچارگ ببیت و چه شریتئه هکما آبيئ شرى و گندگي بېهساب ببیت.

۱۴ ما زانين که شریت روھي چيئه، بله من تپسانى مردمے آن که گلاميئ پئيما گناھئي ڪڏا بها بوتگان. ۱۵ من وٽ جندئ کار و ڪردان سريدان نبان. آكاران که کنگ لوڻان نکنائش، بله هما کاران کنان که چه آيان نپرٽ کنان. ۱۶ اگن هما کاران کنان که کنگيش نلوڻان، گڙا مٿان که شریت شر انت. ۱۷ نون، چه إد و رند، اے من نه آن که آكارا کنت، اے هما گناه انت که منى دلا نِشتگ. ۱۸ من زانان که منا، بزان منى گنههكارين سريشا هچ نېکي مان نېست. منا نېکيin کار کنگئ واهگ هست، بله کرٽ نکنان. ۱۹ آ نېکيin کاران که کنگ لوڻان نکنائش، بله هما بدین کاران کنان که کنگيش نلوڻان. ۲۰ اگن من هما کاران کنان که نلوڻان بکنائش، گڙا چه إد و رند آكاراني کنوک من نه آن، کنوک هما گناه انت که منى دلا نِشتگ.

۲۱ پميشكا اے کانونا گندان که وهدے نېکي کنگ لوڻان، بدی گون من گون انت. ۲۲ وٽ دل و درونا، چه هدائے شریتا شادان آن، ۲۳ بله دگه کانونے وٽ بند و بوگاني تها گندان که گون منى دلئے کانونا جنگا انت. اے منا گناھئي کانونئي بندیگ کنت که مني بند و بوگاني تها کار کنگا انت. ۲۴ او که من چونين سيءه روچين مردمے آن. کئي منا چه اے مركيگيin ڄسم رَكّينيت؟ ۲۵ هدائے

شگرا گران که چه مئے هُداوند ایسا مسیھئ راها رکان. هئو، وتن پگر و هئیالا هُدائے شریتئے گلامیا کنان، بله وتن سرِشتا گناھئ کانونئے گلام آن.

چه پاکین روہا زندگ

۱ نون په هما مردمان هج مئیارباریے نیست که ایسا مسیھئیگ آنت.

چیا که چه ایسا مسیھئ راها، زندئے روہئے کانونا منا چه گناه و مرکئے کانونا آزات کرتگ. ۲ هما کار که شریتا کرت نکرتگات، پرچا که گنهکارین سرِشتئے سئوبا نزور بوتگات، آکار هُدايا ووت کرت. اے کاري چُش کرت که وتن جندئے چُکی گنهکارین انسانیئے دروشما رئوان دات تان په مئے گناهان گربانیگ ببیت.

اے پئیما چه یک جسم و جانیئے راها گناھی مئیاربار کرت، ۳ تانکه شریتئے لوث مئے جسم و جانا سرجمیا پوره ببیت، ما که گنهکارین سرِشتئے راها نزورین، روہئے راها زورین. ۴ آکه گنهکارین سرِشتئے راها زورنت، آیانی پگر و هئیال گون هما چیزان آنت که آیانی سرِشت لوثیت، بله آکه روہئے راها زورنت، هما چیزانی هئیالا آنت که روہش لوثیت. ۵ گنهکارین انسانیے پگر و هئیالیه آسر مرک آنت. بله آپگر و هئیال که مهاری روہئے دستا آنت آیئے آسر، زندمان و آسودگی آنت. ۶ هما پگر و هئیال هُدائے دزمون آنت که مهاری گنهکارین سرِشتئے دستا آنت. آوتا هُدائے شریتئے دستا ندنت، اے کارا کرت هم نکنت. آکه گنهکارین سرِشتئے دستا آنت، هُدايا وشنود کرت نکنت.

۷ بله شما گنهکارین سرِشتئے دستا نه ایت، روہئے دستا ایت، پرچا که هُدائے روہ شمئے دلا نشتگ. اگن گسیا مسیھئ روہ گون مبیت، آمسیھئ نه آنت، ۸ بله اگن مسیھ شمئے دلا آنت، گڑا شمئے جسم و جان گناھئ سئوبا مُرتگ و شمئے روہ پاکی و پلگاریئے سئوبا زندگ آنت. ۹ اگن هماییئ روہ شمئے دلا آنت که ایسا مسیھی چه مرکا رند جاھ جناینت، گڑا آکه مسیھی چه مُردگان جاھ جناینت، شمئے زئوال بئیوکین چسم و جانا هم چه وتن هما روہا زند بکشیت که شمئے دلا نشتگ.

۱۰ او براتان! گڑا ما وامدار این، بله گنهکارین سرِشتئے وامدار نه این که آیئے هسابا زند بگوازینیں. ۱۱ چیا که اگن شما گنهکارین سرِشتئے راها بگریت،

مریت. بله اگن چه روھئے راھا و تی سرشتئے گناھ و بدکاریان بگشیت، زندگ مانیت. ۱۴ آسجھین مردم هدائے چُک آنت که هدائے روھ آیانی رهشون انت.

۱۵ شمارا گلامی روھے نرستگ که پدا بُترسیت، شما په چُکی زورگ بوتگیت و هدایی روھ شمارا رستگ. چه همی روھا کوگار کنین "آبا، او پت!" روھئے چند گون مئے آرواحا گواھی دنت که ما هدائے چُک این. ۱۶ نون اگن ما هدائے چُک این، گڑا میراس هم برین، چه هدایا میراس برین و گون مسیها هم میراس این. چیا که اگن ما په راستی آبیئے سگی و سوريان همراہ ببین، گڑا آبیئے شان و شئوكتا هم شريکدار بین.

هدائے مھرو مئے آیوکین شان و شئوكت

۱۷ منی هسابا، اے زمانگئے سگی و سوري، آشان و شئوكتئے دیما هچ نه انت که په ما پدر بئیگی انت. ۱۸ چیا که سجھین هستی، په بیسبری همے ودارا انت

که هدائے چُک کدین زاهر کنگ بنت. ۱۹ سجھین هستی ناهودگیئے دستا دئیگ بوت. اے چه هستیئے جندی واهگ و رزايا نبوت، چه همایئے واهگ و رزايا بوت که هستی ای ناهودگیئے چیرا چیر ترینت، بله گون اے امیتا ۲۰ که هستیئے جند چه زئوالیئے گلامیا آزات و هدائے چُکانی آزاتیئے شان و شئوكتا شريکدار بیت.

۲۱ ما زانین که سجھین هستی انگت چه زنک و زایگئے دردان نالگا انت. ۲۲ تهنا هستی نالگا نه انت، ما وت هم که چه روھئے اولی برو سمرا شريکدار بوتگین، و تی درونا نالگا این، همی و هدا که په بیسبری ودارا این که مارا په چُکی بزوریت، تانکه مئے جسم و جان آزات کنگ ببیت. ۲۳ ما گون همی امیتا رکینگ بوتگین، بله امیتی که سرجم بوتگ، نون امیت گوشگ نبیت. چون بوت کنت مردم هما چیزئے امیتا ببیت که هست انتی؟ ۲۴ اگن هما چیزئے امیتوار ببین که

آنگت مارا نیست، گڑا په سبر آبیئے ودارا بین. ۲۵ همی پئیما روھ مئے نزوریانی تهارا گمک کنت، چیا که ما نزانین چون و په کجام چیزان دوا بکنین، بله روھئے چند گون آنچین نالگان په ما نیامجيگری کنت که لبزش بئیان کرت نکنت.

۲۶ آکه مئے دلان پئیت پاکین روھئے پگر و هئیالان زانت، چیا که روھ گون هدائے واهگ و رزايا په پلگارتگینان نیامجيگری کنت.

۲۸ ما زانیں، هُدا سجھین چیزان په وتنی دوست داروکانی شری و ایمنیا کار بندیت، په همایان که هُدائے مکسدا گوانک جنگ بوتگانت. ۲۹ هُدايا آچه پیشا زانتنت و چه پیسرا آنچشی گیشیننت که آیینے چکئے داب و ڈروشما بنت، تان آچک بازین براتانی ائولی ببیت. ۳۰ آکه هُدايا چه پیسرا گیشیننت، گوانکی هم جتنت، آکه هُدايا گوانک جتنت، پاک و پلگاری کرتنت و آکه پاک و پلگاری کرتنت، شان و شئوکتی هم داتنت.

۳۱ اے چیزانی بارئوا چے بگوشین؟ اگن هُدا گون ما گون انت، کئے مئے دژمن بوت کنت؟ ۳۲ آکه وتنی چکئے پرواہی نکرت و په مئیگی چه آییا سر گوست، گون آییا هئوار، آدگه سجھین چیزان هم مارا ندنت؟ ۳۳ هُدائے گچین کرتگینان کئے بھتام جت کنت؟ اے هُدا انت که پاک و پلگار کنت. ۳۴ کئے مئیارباریئے هُکما بُرٹ کنت؟ ایسًا مسیه، هما انت که مُرت و هئو، چه مُردگان جاه جناینگ بوت، هما که هُدائے راستین کشا انت و آیینے درگاها په ما نیامجيگری کنت. ۳۵ کئے مارا چه ایسًا مسیھئے مهرا جتا کرت کنت؟ سگی و سُوری یا پریشانی، آزار یا ڈکال، جاندري، هتر یا زهمئے ڙراب؟ ۳۶ آنچش که نبیسگ بوتگ:

«تئی سئوبا سجھین روچا گون مرکا دیم په دیم این و»

«کربانیگین پسانی پئیما هساب آرگ بین.»

۳۷ إنه، مارا اے سجھین چیزانی تها چه همایین راها مزنین کامیابی رسیت که گون ما مهري کرتگ. ۳۸ من دلجم و سدک آن که نه مرک، نه زند، نه پریشتگ، نه هاکم، نه انوگین و نه آیوکین چیز، نه واک و زور، ۳۹ نه بُرزي، نه جهلى و نه سجھین هستینے دگه چیز مارا چه هُدائے هما مهرا جتا کرت کنت که چه مئے هُداوند ایسًا مسیها مارا رسیت.

هُدايی گچین

۱ من چه مسیھئے ارواه و جبینا راست گوشان و دروگ نبندان، منی دل و

درؤن چه پاکین روها اے هبرئي شاهديا دنت که ۲ منا سؤزناكين اندوه و
مُدامين دردے دلا انت. ۳ دريچا وتى همزگ و همزاتين براتانى هاترا، من نالت
كنگ بوتىنان و چه مسيها بيسستيان. ۴ آ، إسرايلى آنت که په چوکي زورگ
بوتگ آنت. شان و شئوكت، آهد و پئيمان، شريتئ رسگ، پرستشئ راه و رهند و
هدائى لبز و كرار همايانىگ آنت. ۵ بُنپيرُك همايانىگ آنت و مسيه هم که
سجهينانى هدا انت، جسمى هسابا چه همايانى نسل و پدريلچا انت. آبيا مدام
ستا و سنا بات. آنچش بات. آمين.

۶ چش نه انت که هدائى هبرا پروش وارتگ. چيا که هر بنى إسرايلى،
إسرايلى نه انت. ۷ ابراهيمى هر چوک و نماسگ آبيئ راستىن اوبدگ نه انت.
بله «”تئى نسل و پدريلچ چه إساكا هساب آرگ بيت.“» ۸ اے چيز پيش
داريت که هدائى چوک آنه انت که جسمى چوک آنت. واده داتگين چوک ابراهيمى
نسل و پدريلچ هساب آرگ بنت. ۹ پرچا که واده و كرار چش آت: «”
گيشينتگين و هذا پرتران و سارها مردىن چوک بيت.“» ۱۰ تهنا اش نه ات، گون
ريکايا هم همى پئيمىن چيز بوت، و هدے آپه وتى جازين چوکان لاب پر بوت.
آيانى پت هم هما يكين ات، بزان مئى بُنپيرك إساك. ۱۱ بله چه إشيا پيسر که
چوک پيدا بىنت و نىكى يا بدې بىننت، رىکايا گوشگ بوت که «”مسترين
گسترينئ ھزمتا کنت.“» اے ڈئولا بوت تان هدائى اراده چه گچينكاريا برجاه
دارگ بىيت، بله چه کار و کردئ راها نه، چه همايئ راها که إنسانا گوانگ جنت.
۱۲ آنچش که نبيسگ بوتگ: «”آکوب منا دوست ات و چه ايسوا نپرئن کرت.“» ۱۳

۱۴ گڑا چې بگوشين؟ هدا نا انساپ انت؟ هچبر! چيا که گون موسايا
گوشيت: «”اگن بلؤٹان گون يكىا مهربان بيان، گون آبيا مهربان بان و اگن بلؤٹان
گسيئ سرا رهم بكتان، آبيئ سرا رهم کنان.“» ۱۵ بزان، اے انسانئ واهگ و
وس کنگئ سرا نبيت، رهم کنگ هدائى دستا انت. ۱۶ پرچا که پاکين كتاب گون
پرئونا گوشيت: «”من ترا په اے مكسدا مزنی داتگ که چه تئو وتى زور و واکا
پيش بداران تانکه منى نام سجهين زمينا جار جئگ بىيت.“» ۱۷ گڑا بزان، هدا
هرگئ سرا که بلؤٹيت رهم کنت و هرگئ دلا که بلؤٹيت سنج کنت.

ہُدائے گھر و رَهْمَت

۱۹ چه من جُسْتَ کنْتِ: ”گڑا هُدا چیا آنگت مارا ایَرْ جنت؟ آیئے ارادہئے

دیّما کئے اوشتات کنت؟“ ۲۰ بلہ، او إنسان! په راستی تئو کئے ائے که گون ہُدایا یک و دو بکنے؟ اے شرین هبرے که اڈ کرتگینے وتنی اڈ کنوکا بگوشیت: ”چیا منا اے پئیما اڈت کرتگ؟“ ۲۱ کوزہگرا اے هک نیست کہ چہ گلئے یکین چنکا درپے په الکاپین و درپے په انچاین کاریا اڈ بکنت؟

۲۲ گڑا چے؟ هرچُنت ہُدایا وتنی گھر و گزب پیش دارگ و وتنی واک و کدرت پُدر کنگ لوقت، بلہ آنگت آیئے اهتیارا آت، گون مزنین اوپارے آ مردمان بسگیت کہ گھر و گزبے چیرا آتنت و گار و گمسار بئیگئے لاهک. ۲۳ گڑا چے؟ بلکین آییا چُش کرتگ تان وتنی شان و شئوکتا هما مردمان پیش بدباریت کہ آیئے رَهْمَتَی چیرا آنت، هما مردم کہ ہُدایا پیسرا په شان و شئوکتا تئیار کرتگ آنت. ۲۴ ما ہم کہ ہُدائے گوانک جتگین این اے رَهْمَتَی چیرا این، تھنا چہ یہودیانی نیاما گوانک جنگ نبوتگین، چہ دَرکَوْمَانِ نیاما ہم گوانک جنگ بوتگین. ۲۵ انچُش کہ هوشا نبیئے کتاب گوشیت:

« ”ہما کہ منی کئوم نہ آت، من آییا وتنی کئوم گوشان،“

« ”ہما کہ منی ڈردانگ نہ آت من آییا وتنی ڈردانگ گوشان.“

۲۶ آنچُش ہم:

« ”ہما جاگھا کہ گون آیان گوشگ بوت: ’شما منی کئوم نہ ایت،‘

« اُودا آ، زندگین ہُدائے چُک گوشگ بنت.“

۲۷ اسراییلیے بارئوا اشئیا نبی جار جنت و گوشیت:

« ”بَلْ کہ بنی اسراییلیے چُک، دَریائے ریکانی کساسا باز بنت،“

« بلہ چہ آیان تھنا یک گسانین پشت کپتگین بھرے رَگیت.“

۲۸ «چیا که هُداوند زمینئ سرا و تی شئور و هُکما په تیزی و مُهکمی بر جاهه کنت.»

۲۹ هما پئیما که اشئیا نبیا پیشگویی کرتگ:

«اگن لشکرانی هُداوندا په ما نسل و پدریج مه اشتین،»

«گڑا ما هم سُدومئ مردمانی پئیما بو تگ آتین و»

«مئ آسر هم گمورهئ مردمانی آسر آت.»

اسرایلئ ناباوری

۳۰ نون چے بگوشین؟ هما دَرکئوم که په پاکی و پلگاریا جُهدِش نکرت، پاکی و پلگاریا اش رست، هما پاکی و پلگاری که چه باورا کئیت. ۳۱ بله اسرایلیان که چه شریتئ راها په پاکی و پلگاریا جُهد کرت، چه شریتئ راها په پاکی و پلگاریا نرستن. ۳۲ پرچا چُش بوت؟ پمیشکا که آیانی جُهد، باورئ سرا نهات، کار و کردئ سرا آت. آیان مان گیشینوکیں سِنگئ سرا ئگل وارت. ۳۳ آنچُش که نیشهه انت:

«من سَهیونا سِنگے» «ایر کنان که مردمان ئگلینیت،»

«تلارے» «که آیان دئوز دنت،»

«هرگس که آیئی سرا باور بکنت پَشَل و شرمندگ نبیت.»

چه هُدائی نیمگا پاکی

۱ او براتان! منی دلئ آرمان و دوا گون هُدايا په اسرایلیان همیش انت که آ برکنت. ۲ من په آیان گواهی دات کنان که آ په هُدايا هُدوناک و پُرجوش انت، بله آیانی اے هُدوناکی چه شرین زانت و زانگیا نه انت. ۳ چه آ پاکی و پلگاریا ناسهیگ و ناسرید اتننت که چه هُدائی نیمگا انت و تی جندئ پاکی و پلگاریئے

جوڑینگئے جُهدا آنت، پمیشکا وتا آپاکی و پلگاریئے دستا نداتگش که چه هُدائی نیمگا انت. ④ مسیه، شریتئے سَرجمی و هلاسی انت. آسر اش انت، هرگس که باور کنت، پاک و پلگار زانگ بیت.

رَكْجَئِ راه

⑤ هما پاکی و پلگاری که چه شریتا کئیت، آبیئے بارئوا موسّا چُش نبیسیت:

⑥ «”هرگس که اے هُكمانی سرا کار کنت گون اشانی دارگا زندگ مانیت.“» بلہ آپاکی و پلگاری که چه باورا کئیت، اے ڈئولا گووشت: «”وتی دلا مگوشیت کئے آسمانا روٹ؟“»، بزان که مسیها جھلاد بیاریت، ⑦ «”یا کئے جھلین گرا ایر کپیت؟“»، بزان که مسیها چه مُردگان بُرزاد بیاریت. ⑧ گڑا چے گووشت؟ «”لَبَزْ تئیی نَزِیگَا انت، تئیی لُنثانی سرا و تئیی دلئی تھا انت“»، بزان باورئے هما لَبَزْ که ما آییا جار جنین. ⑨ اگن گون دیا بمئی که ایسا ہُداوند انت و په دل باور بکنے که ہُدایا آچه مُردگان جاہ جناینتگ، رَكْجِنگ بئی. ⑩ چیا که انسان په دل باور کنت و پاک و پلگار زانگ بیت، گون زیانا ہم مَمیت و اے پئیما رَکیت.

⑪ چیا که پاکین کتاب گووشت: «”هرگس آبیئے سرا باور بکنت هچبر شرمندگ نبیت.“» اے بارئوا یهودی و یونانیئے نیاما پرک و پیرے نیست. چیا که ہمی یکین ہُداوند، سجھینانی ہُداوند انت و په هما درُستیگین مردمان بیکساس سکی و بکشوک انت که آییا تئوار کننت. ⑫ چیا که «”هرگس ہُداوندئ ناما تئوار بکنت، رَکیت.“»

⑬ نون چون یکیا تئوار بکننت که آبیئے سرا باورِش نکرتگ؟ و چون یکیئے سرا باور بکننت وہدے آبیئے بارئوا چیز نہ اشکتگش؟ و چون ہشکننت اگن گسے آیانی گڑا اے جارا مجنت؟ ⑭ و چون جار بجننت اگن رئوان دئیگ نبوتگ انت؟ آنچش که نبشه انت: «”وَشَكَدَمْ أَنْتَ آَمِرَدَمْ كَه وَشِينْ مِسْتَاجْ كارنت.“»

⑮ بلہ بازینیا اے وشین مِستاج نمَنْتگ، چیا که اشئیا ظبی گووشت: «”او ہُداوند! مئے پئیگامئے سرا کئیا باور کرت؟“» ⑯ گڑا بزان که باور، چه پئیگامئے

گوش دارگا کئیت و پئیگامئے گوش دارگ، چه مسیھئے مستاگئے جار جنگا.

بله نون جُستَ کنان: ”آیان نه اشکتگ؟“ آلم اشکتگش، پرچا که: ۱۸

”آیانی تئوار سجھین دنیایا شتگ و“

”آیانی هبر جهانئے گڈی مرز و سیمسران سر بوتگ آنت.“

پدا جُستَ کنان: ”اسراييل سرپد نبوتگ؟“ ائولا، موسّا چه هُدائے کولًا گوشیت: ۱۹

”من شمارا هما مردمانی هَسَدِيگ کنان که کئومے نه آنت؛“

”شمارا گون ناسرپدین کئومے هژمناک کنان.“

گڑا، اشئیا نبی په دلیری و تمردی چه هُدائے کولًا گوشیت: ۲۰

”منا همایان در گیتک که منی شوھازا نه اتنت،“

”من وتا په همایان پَدر کرت که منی جُست و پُرسا نه اتنت.“

بله اسراييلئے بارئوا گوشیت: ۲۱

”سجھین رُوچا من و تی دست،“

”دیم په ناپرمان و برهلاپین کئومیا دراج کرتگ.“

هُدایا و تی کئوم يله نکرتگ

نون جُستَ کنان، هُدایا و تی کئوم دئور داتگ و يله کرتگ؟ هچبرا! چیا که من وت هم اسراييلیے آن، چه ابراهیمئے نسل و پدریچا آن و بِنیامینئے گبیلها. ۱

هُدایا و تی کئوم که چه پیسرا زانتگ، دئور نداتگ. نزانیت پاکین کتاب
إلياس نبیئے بارئوا چے گوشیت؟ آ، چه پئیما اسراييلئے هلاپا هُدائے کِرَا دَزْبَنْدَى
کنت؟ ۲ گوشیت: ”او هُداوندا اشان تئیی نبی گشتگ آنت و تئیی گربانجاه“ ۳

وئیران کرتگ آنت. پشت کپتگین تهنا من آن و نون منی گشگئ رندا آنت.» «^۴ بله هدائے پسئو په آییا چے آت؟ «من په وت هپت هزار مردم اشتگ که بھلئے» «دیما کوندان نکپتگ آنت.» ^۵ همے پئیما، مرؤچی هم لھتین چشین پشت کپتگ که چه رہمتئ راھا گچین کنگ بوتگ آنت. ^۶ اگن گچین چه رہمتئ راھا آنت، گڑا چه اد و رند چه کار و کردا نه انت، اگن چه کار و کردا بوتین، گڑا چه اد و رند رہمت، رہمت نبوتگ آت.

گڑا چے؟ آچیز که اسراییل آبیئے شوھازا آت نرسنی، گچین کرتگینان رست بله آدگرانی دل سنگ بوت. ^۷ آنچش که نبشه انت:

«”ہدایا آکاھل و سستین روھے داتنت،»

«چمی داتنت که مگندن و»

«گوشی داتنت که مہ اشکنن،»

«تان مرؤچیگین روچا.»

داودا هم گوشتگ: ^۸

«آیانی پرزونگ» «په آیان دام و تلکے بات،»

«ئگل دئیوکین سنگ و سزا و آزابے بات،»

«چمیش تهار باتنت تان مگندن و» ^۹

«سربیش تان آبد گمپ و چوٹ بات.»

گڑا جوست کنان، آیان آنچش ئگل وارتگ که بکپت و پدا پاد آتك مکنن؟ هچبرا! آیانی ئگل ورگئ سئوبا رگ په دركئومان آتكگ تان اسراییلیانی هسدد پاد بیئیت. ^{۱۲} اگن آیانی ئگل ورگ په دنیایا برکت بوت و آیانی پرروش و تاوان په دركئومان گنجے، گڑا آیانی سرجمین هور بئیگ چونین مزنین برکتے کاریت.

او دَرکئومان! اُون گوں شما هېز کنان. نون که منی کاسدی گوں
 دَرکئومان إنت، وتي هزمتا پُرآرژش زانا، ۱۴ په اے أميٽا که وتي جندئے
 مردمان هَسَدِيگ بکنان و اے پئيما چه آيان لهتىنا برَكَيَنَان. ۱۵ چيَا که، اگن آيانى
 دئور دئيگ جهانئي سهل و وشانى إنت، گڑا آيانى زورگ چه مُردگان زِندگ بئيگا
 آبيد، چې بوټ كنت؟ ۱۶ اگن هُمیرئه هما چانگ پاک ببیت که اولى بَر و سمر
 إنت، گڑا بزان تَرونى سجھين نگن هم پاک آنت، اگن ريشگ پاک ببیت ٿال هم
 پاک آنت.

اگن درچکئ لهتىن ٿال پرُوشگ و سندگ بوټگ و تئو که جَنگلی زئيتونئ
 ٿاله ائي، آدگه ٿالانى نيااما گوں درچكا پئيَوند جَنگ بوټگئ و نون زئيتونئ
 ريشگئ پُرزُورِين شيرگا شريکدار ائي، ۱۸ آٿالانى پُشتا پهر مبند. اگن چُش
 کنه، مشمُوش که تئو ريشگ نداشتگ، اے ريشگ إنت که ترا داشتگ. ۱۹ نون
 بلکتین بگَوشئي: ”آ ٿال پرُوشگ و سندگ بوتنت تان من پئيَوند جَنگ بيان.“
 راست إنت. آ ٿال سِندگ بوتنت که ناباور آتنت، بله تئو چه باورا اوشتاتگ و مُهر
 ائي. گُروناك مبئي و په ٿرمس زِند بگوازين. ۲۰ چيَا که اگن هُدايا درچکئ
 آسليگيَن ٿالانى اوپار نکرت، تئيى اوپارا هم نکنت. ۲۱ نون هُدائى مهرباني و
 ٿرنديا بچار، ٿرندي په همايان إنت که کپتگ آنت و مهرباني په تئو إنت، اگن آيئ
 مهربانيانى ساهگا بهائي. اگن نه، تئو هم گُڈگ بئي. ۲۲ آهم، اگن وتي ناباوريه
 سرا مماننت، پئيَوند جَنگ بنت، چيَا که هُدايا آيانى پدا پئيَوند جَنگئ واك و توان
 هست. ۲۳ تئو چه هما جَنگلی زئيتونئ درچكا گُڈگ بوټگئ که وتي زاتا جَنگل
 إنت و وتي زاتئه هلاپا گوں ڪشتگيَن زئيتونا پئيَوند جَنگ بوټگئ. گڙا هما که اے
 زئيتونئ آسليگيَن ٿال آنت، چه پئيما په ارزاني گوں وتي جندئے درچكا پدا
 پئيَوند جَنگ بوټ نکننت؟

إسرايلئ رَكِينَگ

او براتان! چو مبيت وتا چه وتي گَد و ڪساسا مستر بزانيت. پميشكا
 نلوڻان چه اے رازا ناسريپ ببیت که إسرايلئ يك بهريئه سرا سَكَلَى تان هما
 وهدا آتكگ که دَرکئوم سَرجميا بيابينت گوں. ۲۴ اے پئيما، نون سجھين إسرايل

رَكِيْت، هما ڈُولَا که نِبِشْتَهِ إِنْتَ:

«”رَكِيْنُوك چه سَهِيْونَا كَيْيَت و“

«”گِمراهِيا چه آکوبئے پَدريِچا دورَ كَنْت.“»

『٢٧』 «”گَوْن آيَان منِيْ آهَد و پَئِيمَان هِمِش بَيْت،»

«”وهَدَى آيَانِي گَناهَان دورَ كَنَان.“»

بنِي إِسْرَايِيلِي وَشِينِ مِسْتَاكَيْهِ هَسَابَا، پَه شَمَئِيْگِي هُدَائِيْهِ دُرْزَمَنَ آنْتَ بَلَه
گِچِيْنِكَارِيَّهِ هَسَابَا، آپَه وَتِي بُنِيْپِرُكَانِي هَاتِرَا هُدَائِيْهِ دُوْسَتَ آنْتَ. 『٢٩』 چِيَا کَه هُدَا
وَتِي ٹِيْكِيَا يَجَ نِكِيْپَت وَوَتِي گَوَانِكَا پَرَ نِتِرِيْنِيَّت. 『٣٠』 هَمَا پَئِيمَا کَه يِكَّ وَهَدَى
شَمَا هُدَائِيْهِ نَاهِرِمان اتِيَّت بَلَه آنْوَن چَه إِسْرَايِيلِيَّانِي نَاهِرِمانِيَا، هُدَائِيْهِ مِهْر وَرَهْمَت
شَمَارَا رَسْتَ، 『٣١』 نَون آنَاهِرِمان بُوتَگَ آنْتَ تَانَكَه چَه هَمَا رَهْمَتَا کَه شَمَارَا رَسْتَگَ،
آيَان هَم رَهْمَت بِرَسِيْت. 『٣٢』 چِيَا کَه هُدَايَا سَجَهِيْنِ مرَدَم نَاهِرِمانِيَّهِ بِنِديْگَ
كَرْتَگَ آنْتَ تَانَكَه سَجَهِيْنِانِي سَرَا رَهْمَ بِكَنْتَ.

هُدَائِيْهِ حِكْمَت

『٣٣』 پُكَّئُو! هُدَائِيْهِ گَنْج وَهِكْمَت وَزَانَتِيْهِ جُهَلَانِكِي چِينِچُوكَ بازَ آنْتَ.

آيَيَّهِ شَئُور وَسَالَه چَه زَانَگ وَدر گِيْجَگَا دورَ آنْتَ وَ

راَهِي چَه شَوْهَازَا ڈُنْ!

『٣٤』 «”كَيَا هُداونِدَيِ پَگَ زَانَگ وَ»

«”كَيِّيَهِيَّهِ سَر وَسَوْج دَئِيْوَكَ بُوتَگ؟“»

『٣٥』 «”كَيَا آيِيارَا چِيزَ دَاتَگ“»

«”كَه بَدَلا چِيزَ بِكِيْپَت؟“»

۳۶ چیا که هر چیز چه همایئے نیمگا انت و چه آبیئے سئوبا و په همایبا انت. تان آبد شان و شئوکت هماییا سربات. آنچش بات. آمین.

زندگین گربانیگ

۱ او براتان! منی دزیندی گون شما اش انت که گون هدائے رهمنانی چارگا، و تی جسم و جانا چو زندگین گربانیگیا پیش بکنیت که پاک و پلگار انت و هدايا پسند بیت. اے شمئے روہانیین پرستش انت. ۲ گون اے دنیایا همرنگ و همدرؤشم مبیت، چه و تی پگر و پھمئے نوک کنگئے راها بدل ببیت، تان شما بزانیت و گیشینت بکنیت که هدائے واهگ چے انت، کجام چیز شر، کامل و هدايا پسند انت.

۳ گون هما رهمنتا که منا بکشگ بوتگ شما سجهینائ گوشان، همینچک که هستیت و تا بُرُزتر مزانیت. و تی بارئوا په شری و راستی شئور بُریت و و تا برابر گون همینچک باورا کساس بکنیت که هدايا په شما گیشینتگ. ۴ هما دابا که مئی یکین جانا، بازین بند و بوگ هست و سجهین بند و بوگانی کاريکے نه انت، ۵ ما که باز این، مسیھئے ارواه و جبینا یکین جسم و جان این و چه ما هر یک، یکدو مئی بند و بوگ انت. ۶ برابر گون اے مهر و رهمنتا که مارا دئیگ بوتگ، تهر تھرین هدایی دادانی واهند این. اگن کسیا پئیگمبریئے ٹیکی رستگ، آییا برابر گون و تی باورا کار ببندیت، ۷ اگن هزمت کنگ انت هزمت بکنت، اگن تالیم دئیگ انت تالیم بدنست، ۸ اگن دلبّی دئیگ انت دلبّی بدنست، اگن دگرانی زلورتاني پوره کنگ انت گون دسپچی گمک بکنت، اگن پیشوایی و سروکی انت گون شرین دلگوشداری و جھدیا سروکی بکنت، اگن مهر و رهم انت گون وشین دلے مهر و رهم بکنت.

مهر

۹ شمئے مهر باید انت زگر و په دل ببیت، چه بدیا نپرت بکنیت و گون شری و نیکیا بلچیت. ۱۰ گون براتی مهر، یکدگرا دوست بداریت، په شرپ و ازت کنگا چه یکدو میا دیماتر ببیت. ۱۱ هج کارئه تها سستی مکنیت، و تی روها

پُر جو ش بیت، هُداوندے هِزمتا بکنیت، ۱۲ په امیتواری گل و شاده بکنیت، سکیانی تها سبر و اوپار پیش بداریت و وتی دوايان مهر بوشتیت. ۱۳ هُدائے پلگار تگین مردمانی هاجتان پوره کنگا شریکدار بیت و وتی لوگئے دروازگا په درامدانی مهمانداريا پچ بکنیت.

۱۴ اگن گسے شمارا آزار برسینیت په آیيا برکت بلؤٹیت، برکت بلؤٹیت و نالت مکنیت. ۱۵ اگن گسے شاده کنت گون آیيا شاده بکنیت و اگن گسے گریت گون آیيا بگریویت. ۱۶ گون يکدوميا په همدلی و همسٽکی زند بگوازینیت. پهرو شان مکنیت، گون کمتریان همراه بیت و وتا باز اگلمند مزانیت. ۱۷ گون کسا بدیئے بدلا بدی مکنیت. گون هما کاران دلگوش بیت که هرگئے چمان شر آنت. ۱۸ تان هما هدا که شمئی دستا بیت، گون هرگسا په سهل و آرامی زند بگوازینیت. ۱۹ او دوستین دُر دانگان! هچبر بیرگیری مکنیت، که را په هدايا بیلیت. چیا که نبشه انت: « ”هُداوند گوشیت: بیرئے گرگ منی کار انت، سزا دئیوک من آن.“» ۲۰ اشیئے بدلا:

« ”اگن تئیي دُرمن شُدیگ انت، وراکی بدئے،“

« ”اگن تئیگ انت، آپی بدئے،“

« ”که گون وتی اے کارا، آبیئے سرا روکین جل و اشکر مُچ کنه.“»

۲۱ مئیل بدی تئیي سرا سردست بیت، گون نیکیا بدیئے سرا سردست بئی.

هکومتئ پرمابداری

۱ هرگس و تا هکومتئ چیردست بمئیت، پرچا که چه هُدائے نادیئن تگینا آبید، هچ واک و اهتیارے نیست و هر واک و کدرتے که هست، هدايا نادیئن تگ. ۲ پمیشکا، هرگس که چه هکومتا سرکشی کنت، هُدائے نادیئن تگینئه هلاپا پاد آتكگ و هرگس که سرکشی بکنت، وتی سرا مئیار باری کاري. ۳ آکه شرین کار کننت، آيان چه هکومتا ٿرسے نیست، بله سلکار چه آیيا ٿرسنت. اگن لوئئے

چه هکومتئے ٿرسا آزات بئي، گڙا شرٽين کار بکن و آترا مَنِيت و ستا ڪنت.
 په تئي شرٽيا، هکومت هُدائے هزمتكار ِإنت، بله اگن بدكارى ڪنئي، چه آييا بُثرس
 چيَا که زَهم مُپت و بے سئوب آيئي دستا نه ِإنت. آهُدائے هزمتكار ِإنت، سِزا
 دئيُوكه که په بدكاران گهرَ کاريٽ. گڙا، بايد ِإنت هکومتئے چيردست بئي،
 تهنا چه گهرئے ٿرسا نه، چه وتي جَبيٽ و وجданا هم. په همے سئوبا سُنگ و
 ماليات هم دئيٽ، پرچا که هاكم هُدائے هزمتكار آنت و وتي وهدا په همے کارا
 دئيٽ. هرگئے هڪا بايد ِإنت بدئيٽ. اگن سُنگ و مالياتو پر ِإنت، بايد ِإنت
 بدئيٽ، اگن رَسَد پر ِإنت، گڙا رَسَدا بدئيٽ. اگن إِزْت ِإنت، إِزْت بکنيٽ و اگن
 شرب ِإنت، شرب.

په يکدو ميا مهر

هچگئے دئين شمارا پر مبیت. شمئي دئينکاري تهنا گون يکدگرا مهر
 ڪنگ ِإنت؛ چيَا که هرگس گون دوميا مهر ڪنت، آييا شريٽ بر جاه داشتگ.
 پرچا که ”زنا مكن“، ”هون مكن“، ”دُزِي مكن“، ”تماه مكن“ و آدگه هُكم گون
 همے هبرا گونڈ گرگ بنت: ”گون وتي همساهگا وتي جندئ پئيما مهر بکن.“
 مهر گون همساهگا بدئ نکنت. پميشكا مهر ڪنگ، شريٽئي سرجمي ِإنت.

آنچُش هم، شما انوگين و هدا زانيٽ که نون آساهت آتكگ که چه وابا پاد
 بيايت و هُزار ببيٽ. چيَا که نون مئے رَكَگ چه آ وھدئي هسابا نزٽيڪتر ِإنت که ما
 ائولا باورمند بوتگ آتئين. شپ، ديم په هلاسيا ِإنت و رُوچ نزٽيڪ. نون بيايت
 تهاروٽکيءَ کار و ڪردان يله کنین و رُزْنائيٽ ژرها بپوشين. بيايت شريٽارين
 زِند بگوازيٽين، هما زِند که رُوچئي رُزْنائيٽ گوازيٽينگ بيت، چُشين زِند
 مگوازيٽين که په ايashi، هنؤش و ملار، وئيلانکي، لندري، پسات و هَسَد ببيٽ.
 إشانى بدلا، هُداوند ايسا مسيها وتي پوشاك بکنيٽ و وتي گنهکاريٽ
 سرجتئ واهگاني سرجم ڪنگئي پد و رندا مبیت.

نزوٽرين باورمند

نزوٽرين باورمندا وشاتک کنٽ و بزوريٽ و نگيشتگين هبراني سرا گون

آییا جیزه مکنیت. ۲ یکیئے باور آییا هر چیزئی ورگا کلیت، بله دومی که باوری نِزور انت تهنا سبزی وارت. ۳ آکه هر چیز وارت، دومیا په آییئے پھریز کنگا کم ارزش مزانت و آکه پھریز کنت، آدگرئے سرا که هر وراک وارت هکم مُبریت، چیا که هدایا، آوشاتک کرتگ و زرتگ. ۴ تئو کئے ائے که دگریئے هزمتکارئے سرا هکم بُرئے؟ آوتی جندئے هدابندئے پیشگاهها اوشتیت یا کپیت. بله بزان که اوشتیت، چیا که هداوندا اے واک هست که آییا بدارات.

۵ گسے یک رُوچیا چه دگه رُوچیا شتر زانت و دگریئے دلا سجھین رُوچ یک آنت. هرگس وتنی دلئے هئیالانی سرا سدک ببیت. ۶ آگس که یک رُوچیا هاسین رُوچے زانت، په هداوندئیگی چُش کنت. آگس که وارت هم په هداوندئیگی وارت، پرچا که هدائے شُگرا گیپت و آگس که چه ورگا پھریز کنت، په هداوندئیگی چُش کنت و هدائے شُگرا گیپت. ۷ چه ما هچکس په وتيگی زندگ نه انت و گس په وتيگی نمریت. ۸ اگن زندگ این په هداوندا زندگ این و اگن بمیرین په هداوندا مرین. گڑا زندگ ببین یا بمیرین، هداوندئیگ این. ۹ مَسیه پمیشکا مُرت و پدا زندگ بوت که مُردگانی هم هداوند ببیت و زندگینانی هم.

۱۰ نون تئو چیا وتنی براتا ایر جنئے؟ په چے آییا کم ارزش زانئے؟ چیا که هسابئے رُوچا ما سجھین هدائے بارگاهها اوشتیں. ۱۱ پرچا که نبیسگ بوتگ:

« ”هداوند گوشيت: ‘آنچش که من زندگ آن،’»

« اے هبر هم راست انت،»

« همک مردم منی دیما کونڈاں کپیت و»

« هر زبان هدایا ستا کنت و ساڑاییت.»“

۱۲ گڑا چه ما هر یکیا هدائے دیما وتنی هساب دئیگی انت.

۱۳ بیایت چه اد و رند یکدومیئے هکما مُبرین. اشیئے بدل، وتنی دلا شئور

بکنیت که آ دگه براتانی پادرها مان گیشینوکین ڈوک ایر مکنیت و بند مبندیت.
من، چه هداوندین ایسائے نیمگا سدک آن که هچ ورکے و تاوت پلیت نه انت،
۱۴

بله اگن کسے چیزیا په و ت پلیت بزانت په آییا پلیت انت. ۱۵ اگن گون تئی
وراکیئے ورگا تئی برات دلرنج بیت، گڑا چه اد و رند مھرئے تھا گام نجنگا ائے. په
وتی ورaka آییا تباہ مکن که مسیه په هماپیا مرت. ۱۶ مئیلیت مردم آ چیزانی
بارئوا بدین هبر بکنت که شما آیان نیک زانیت. ۱۷ چیا که هدائی بادشاہی په
ورگ و نوشگ نه انت، آییئے بادشاہی، پلگاری و سهل و شادھی انت که چه پاکین
روها رسیت. ۱۸ هرگس همے پئیما مسیھئے ہزمتا بکنت، هدايا وشنود کنت و
مردم هم آییا مننت.

گڑا بیایت مدام هما کارانی پد و رندا بیین که دیم په سهل و آرامی و
یکدومنیئے رست و رُدوما برنت. ۱۹ هدائی کارا په ورaka زئوال مکن. په راستی
سجھین ورak پاک انت، بله تئی هر هما ورکے په تئو بد انت که دگریئے ئگل
ورگئے سئوبساز بیت. ۲۰ شتر انت که چه گوشت، شراب یا دگه هر چیزا پھریز
بکنی که تئی برائے ئگل ورگئے سئوبساز بیت. ۲۱ اے چیزانی سرا و تی
مھرین باورا و تیگ و هدائی نیاما بدار، تئو بزانئے و هدا. گل په هماپیا که و تی
مئنگین چیزانی سرا و تا مئیاریگ نکنت. ۲۲ بله آ که وراکیئے سرا شک انت، اگن
آییا بوارت مئیاریگ انت، چیا که گون باور و ایمانا نئوارتگی. هرچے که چه باور
و ایمانا مبیت، گناه انت.

دگرانی هئیالا بیین

۱ ما که زورمند این، باید انت نزورین باورمندانی گمزوریان و تی بددا
بزورین و بس و تی جندئے وشیانی رندا مبین. ۲ چه ما هریکے و تی همساھا
په آییئے رست و رُدومئے شریں مکسدا وشنود بکنت. ۳ چیا که مسیه هم و تی
وشنودیئے پدا نهات، آنچوش که نبشه انت: «”تئی رد و بد کنکانی رد و بد،
منی سرا کپتگ انت.“» ۴ هر چیزے که پیسرا نبیسگ بوتگ، په مئے تالیما
بوتگ، تان گون پاکین کتابئے بکشتگین سبر و دلبذیا مارا امیت برسيت. ۵ نون

سَبَر و دِلْبَدْبَيْهُ هُدَا شَمَارا آنچِين زِندے بَيْكَشَاتِ كَه اِيسَّا مَسيَهُئَ پَئِيمَا گُون
يَكْدوْمِيا هَمَدْل و هَمِسِتَك بَيْت،^٦ تَانِ شَما پَه هَمَدْل و هَمِتْوَارِي هُدَا، بَزان
مَئِيْهُ هَداونِدِين اِيسَّا مَسيَهُئَ پِتا، سَتا و سَنا بَكْنِيت.^٧ نَونِ پَه هُدَائِيْه شَان و
شَئُوكَتا، شَما يَكْدوْمِيا هَما پَئِيمَا و شَاتِك بَكْنِيت و بَزُورِيْت كَه مَسيَها شَمارا زَرْتَگ.

يَهُودِي و دَرَكَئُومَانِي أَمِيْت

شَمارا گَوشَان كَه پَه هُدَائِيْه رَاسِتِيْه پِجَارَگَا، مَسيَه يَهُودِيَانِي هِزمِتَكَارَے
بوْتَگ تَانِكَه هَما كَئُول و وَادِهَانِ پَگَا بَكَنَت كَه بُنِيَيرُكَان دَئِيْگ بوْتَگَأَتنَت و^٩
تَانِكَه دَرَكَئُوم، هُدَايَا پَه آيِيْه رَهْمَتَان سَتا و سَنا بَكَنَت. آنچُش كَه بِيَسِّيْگ بوْتَگ:

« ”پِمِيشَكَا تَرا كَئُومَانِي نِياما سَتا كَنان و“

« ”تَئِيْيِي نَاما نَازِيْنَان.“»

١٠ پَدا گَوشَگ بوْتَگ:

« ”او دَرَكَئُومَان! گُون آيِيْه كَئُومَا شَادِهِي كَنِيت.“»

١١ دِيمَتَرا:

« ”او سَجَّهِين كَئُومَان! هُداونِدا بَنَازِيْنِيت.“»

« ”جهَائِي سَجَّهِين رَاج آيِيَا سَتا و سَنا بَكَنَت.“»

١٢ إِشَئِيَا تَبِي هِم گَوشِيت:

« ”يَسِّيْيِي رِيشَگ رُدِيت，“»

« ”هَما كَه پَادَ كَيِيت تَانِ دَرَكَئُومَانِي سَرا بَادِشَاهِي بَكَنَت，“»

« ”آيِيْه سَرا دَرَكَئُوم أَمِيْت بَنَدَنَت.“»

۱۳ اُمیتئے هُدا که شما آیئے سرا باور کرتگ، شمئے دلا چه شادھی و سُهل و آرامیا پُر کنات، تان گون پاکین روھئے واک و زُورا چه اُمیتا سرریج ببیت.

پولس، په درکئومان کاسدے

۱۴ او براتان! من دلجم آن که شما وت چه شَرِّی و نیکیا پُر ایت، هر پئیمین زانتا تمان ایت و په یکدومنیئے پنت و تالیما توانا ایت. ۱۵ بله من شمئے سرا لهتین چیزانی بارئوا په دلیری نبشتگ تان پدا آ چیزان شمئے یاتا بیاران. اے چه هما رهمتا اِنت که هُدايا منا بکشتگ، ۱۶ که من په درکئومان ایسَا مسیھئے هزمتکار بیان و په هُدائی وشین مِستاگئے رسینگا هزمت و پیشوایی بکنان، تانکه درکئوم هُدائی درگاها ژرتگین هئیراتے بینت که چه پاکین روها پلگارگ بوتگ.

۱۷ گڑا، په ایسَا مسیھئیگی، په هُدايا وتنی کرتگین هزمتکانی سرا پهرا کنان. ۱۸ منا بَسْ هما کارانی بارئوا هبر کنگئے تَهم و جُریت هست اِنت که مسیها چه منی دستا، بزان چه منی هبر و کاران، کرتگ اَنت تان درکئوم پرمانبردار بینت. ۱۹ آییا اے کار، چه نشانی و مِوجزهانی واک و کدرتا، گون هُدائی روھئے زُورا کرتگ اَنت. گڑا چه اورشلیما بگر تان ایلیریکومئے دَمگا، من سجھین راها تَر و گرد کرتگ و مسیھئے وشین مِستاگ په سَرجمی جار جتگ. ۲۰ منی آرمان همے بوتگ که مِستاگا آ جاگهان جار بجنان که مسیه اودا پچارگ نبوتگ و دگرانی ایر کرتگین بنهشتکانی سرا چیزے آڈ مکنان. ۲۱ بله هما دابا که نبشه اِنت:

« « هما که آیئے بارئوا هچبر هال دئیگ نبوتگ اَنت، گندنست و »

« « هما که هچبر آیئے بارئوا نه اشکتگش، سرید بنت. »»

۲۲ پمیشکا باز رندا منی دیم دارگ بوتگ که شمئے کِرَا آتك مکنان.

پولس دیم په روما

۲۳ بله نون په من، اے هند و دَمگان کار کنگا جاھے پشت نکپتگ و بازین سالیا منی آرمان هم بوتگ که شمئے کِرَا بیایان. ۲۴ پمیشکا منی دلا اِنت که دیم

په إسپانيایا وتي سات و سپرئے راه، گون شما گند و نند بکنان تان شمئی
گندکئے وشیان و رند، شما منا په اوڈئے سپرا مدت بکنیت.

بله نون اورشلیما، پلگارتگینانی هزمت کنگا رئوگا آن. ۲۶ چیا که
مکدونیه و آکایهئے کلیسايان شئور کرت که په اورشلیمئی نیزگارین پلگارتگینان
مالی گمکے راه بدئینت. ۲۷ اے آیانی وتي جندئے شئور آت. آ په راستی
یهودیانی وامدار آنت، چیا که وهدے دركثوم گون یهودیانی روھی برکتان
شریکدار بوتگ آنت، آ هم وامدار آنت که گون وتي مالی هستیا، یهودیانی هزمتا
بکنت. ۲۸ وهدے اے کارن سرجم کرت و دلجم بوتان که اے ٹیکی په آیان سر
بوتگ، دیم په إسپانيایا سرگران و همی سپرئے راه شمارا گندان. ۲۹ من زانان
که وهدے شمئے کردا بیایان، گون مسیھئے سرجمین برکتان کایان.

او براتان! په مئے هداوند ایسما مسیها و په پاکین روھئے مهرا چه شما
ذربندی کنان که هدائی درگاها په من دوا بکنیت و گون وتي دوايان منی جھدان
همراه ببیت. ۳۱ دوا کنیت که چه یهودیهئے ناباورانی دستا برگان و اورشلیمئی
شهرا، پلگارتگین مردم منی هزمتا بمنتنت، ۳۲ تان گون هدائی واھگ و رزايا په
شادھی شمئے کردا بیایان و گون شمئے گند و نندا نوکین واک و تواني بگران.
۳۳ سهل و ایمنیئے هدا شما سجھینانی همراہ بات. آنچُش بات. آمین.

پولسی سلام و دروت

شمئے کردا مئے شمئے گھار پیبیئے سپارشا کنان، که کنکریھئے شهرئے
کلیسائے هزمتكارے، ۳ تانکه په هداوندیگی، هما پئیما که پلگارتگینانی ارزش
إنت، آبیا گون وت بزوریت و وشاتک بکنیت و هر گمکے که چه شما لؤتیت
بکنیت، چیا که آ، بازین مردمیئے مَدْتَكَارَ بوتگ و منی جندئے هم.

منی سلامان په همکارین پریسکیلا و اکویلايا سر کنیت، که منی همراھیا
ایسما مسیھئے هزمتش کرتگ. ۴ آ په منیگی، چه وتي زندا سر گوستگ آنت. تهنا
من نه، دركثومانی سجھین کلیسا هم آیانی شگرا گرنت. ۵ آنچُش هم هما
کلیسايا منی سلامان برسینیت که آیانی لوگا برجاه دارگ بیت. منی دُردانگین

دؤست اپئینیتوسا که په مَسیها آسیائے دمگئے ائولی بَر و سَمر آت، سلام سر کنیت. ^٦ مَریما که په شمئیگی بازیں زهمتے گشتگی سلام سر کنیت. منی سیاد آندرونیکاس و یونیاس که منی همراهیا بندیگ اتنت سلام سر کنیت. کاسدانی نیاما آ، ارزشمند و نامداریں چهرگ آنت و چه من و پیسر، مَسیھئے باورمند بوتگ آنت. ^٨ آمپلیاتوسا سلام سر کنیت. آ، په هُداوندیگی منا باز دؤست انت. ^٩ مَسیھئے ہِزمتا مئے همکار اوربانوس و منی دؤستین سنگت استاکیسا سلام سر کنیت. ^{١٠} آپلیسا که ایسا مَسیھئے کار و ہِزمتا پایدار انت و آنچُش هم آریستوبولسیئے لُوگئے مردمان سلام سر کنیت. ^{١١} منی سیاد هیروديونا سلام سر کنیت، نارکیسوسیئے لُوگئے هما مردمان که هُداوندی سرا باورمند آنت سلام برسيّنیت. ^{١٢} باںکین تریپینا و ثریپوسایا که په هُداوندا بازیں کارے کرتگش و آنچُش دؤستین پرسیسا که هُداوندی راها مزنیں ہِزمتی کرتگ سلام سر کنیت. ^{١٣} په روپسا که چه هُداوندی نیمگا گچین کنگ بوتگ و آبیئے ماتا که په من هم ماتئے پئیما انت سلام سر کنیت. ^{١٤} آسینگریتوس، پلیگون، ھرمِس، پاژروباس، ھرماس و آدگه برatan که گون آیان آنت سلام برسيّنیت. ^{١٥} آنچُش پیلوولوگس، یولیا، نیریاس و آبیئے گھار اولیمپاس و سجھین پلگارتگینان که گون آیان آنت سلام سر کنیت. ^{١٦} گون پاکین چُکگان، یکدومیا دروت و درهبات بگوشیت. مَسیھئے سجھین کلیسا په شما سلام دیمَ دئینت.

^{١٧} او برatan! چه شما دَزبندی کنان، آ مردمان شَر بچاریت و وتا چه آیان دور بداریت که مردمانی نیاما پلینڈی کننت و شمئے گپتگین تالیمانی هلاپا گناهئے سئوبساز بنت. ^{١٨} چیا که چُشین مردم مئے هُداوند مَسیھئے ہِزمتا نکننت، آ وتنی لپئے گلام آنت و گون وتنی نرم و چربیں زیانا سادھین مردمان رَدَ دئینت. ^{١٩} شمئے پرمانبرداریئے تئوار و آواز سجھینانی نیاما پُرشتگ و من چه شما شادمان آن، بله چه شما لوتان که په نیکین کاران دانا و هُوشمند ببیت و چه سلیئن کاران پاک و ساپ بمانیت. ^{٢٠} سُهل و ایمنیئے هُدا، ھے زوتان شیتانا شمئے پادانی چیرا ھورت کنت. مئے هُداوند ایسا مَسیھئے رہمت شمئے همراہ بات.

۲۱ منی همکار تیموتاوس شمارا دروت و درهبات گوشیت، آنچش منی سیاد لوکیوس، یاسون و سوسيپاتروس په شما سلام دیم دئینت.

۲۲ من ترتيوس، اے کاگدئے وشنبیس، چه هداوندئے نیمگا شمارا سلام و دروت گوشان.

۲۳ گایوس که منا و کلیسايے سجھین مردمی و تی مهمانداریئے ساهگا داشتگآنت شمارا سلام و دروت گوشیت. اے شهرئے هزانگئے کلیدار اراستوس و مئے برات کوارتوس شمارا سلام گوشت.^{۲۴} مئے هداوندین ایسا مسیھئے رهمت شما سجھینانی همراه بات. آنچش بات. آمین.

ستا و سنا

۲۵ نون هدايا ستا و سنا بات، که چه منی اے وشین مستاگ و ایسا مسیھئے کلئوئے جار جنگئے برکتا، شمارا برجاه داشت کنت. اے مستاگئے راز، گرنانی گرن چیر و بیتئوار آت،^{۲۶} بله نون پاشک و پدر بوتگ و گون آبدمانین هدائے هکم و پرمانا چه نبیانی نبستانکان درکئومانی نیاما پچارینگ بوتگ، تان سجھین کئوم باور بکننت و بمتننت.^{۲۷} چه ایسا مسیھئے راها یکین داناین هدايا تان آبد شان و شئوكت برسات. آنچش بات. آمین.

